

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії та історії світової літератури

Курсова робота
з української літератури
на тему: «Антиколоніальний текст у романі
Йвана Козленка «Танжер»

Студента групи СЛ(укр)03-21
Спеціальності 014 Середня освіта
спеціалізації 014.01 Українська мова і
література, освітньої програми
Українська мова і література,
англійська мова, зарубіжна література
Возняка Артема

Допущена до захисту «___» _____ року

Науковий керівник
проф. Мейзерська Т. С.
Завідувач кафедри
проф. Шимчишин М. М.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ЄКТС ___

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМАТИКА РОМАНУ «ТАНЖЕР».....	5
1.1. Антиколоніальні мотиви в романі «Танжер».....	5
1.2. Антиколоніальні образи в романі «Танжер».....	8
РОЗДІЛ ІІ. Історико-художні паралелі.....	13
2.1. Історичний контекст роману «Танжер».....	13
2.2. Історичні паралелі в романі «Танжер».....	16
ВИСНОВКИ.....	19
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	21

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Тема «Антиколоніальний текст» є дуже важливою в сучасному світі, оскільки колоніальні наслідки і вплив імперіалізму залишаються актуальними для багатьох країн. Вивчення цієї теми допомагає розуміти історичні та соціокультурні наслідки колоніалізму, його вплив на розвиток країн, а також ролі, яку він відіграв у формуванні сучасного світу.

Історико-художні паралелі в романі можуть відображати цю тему через призму літературних образів, сюжетних ліній та символів. Романи часто використовуються для передачі складних історичних та соціальних контекстів через персонажів та їхні дії. Через аналіз художніх текстів можна розкрити взаємозв'язок між літературою та історією, дослідити роль письменника у відтворенні та інтерпретації історії, а також розуміти, які аспекти колоніального спадщини відображаються в літературі.

Звичайно, глибше розглянемо цю тему. Антиколоніальна література та романи, що описують колоніальний період, дозволяють зануритися в складність та реалії життя під владою колоніальних держав. Вони часто відображають несправедливість, культурне знецінення та соціальні проблеми, що супроводжували колонізацію. Аналізуючи такі тексти, ми розуміємо глибину впливу колоніальної політики на суспільство, економіку та культуру. Романи, присвячені антиколоніальним темам, можуть використовувати метафори, алегорії та символи для відображення підпорядкованості, боротьби за волю та культурну ідентичність. Наприклад, автор може створити персонажів, які відображають супротив колонізаторів або показують руйнівний вплив колоніального режиму на життя місцевого населення.

Аналізуючи такі романи, ми можемо також розглядати їхню актуальність для сучасності. Часто проблеми, підняті в антиколоніальних текстах, залишаються актуальними й сьогодні: втрата культурної

ідентичності, соціальна нерівність, проблеми післяколоніального періоду тощо. Розуміння цих проблем через призму літературних творів допомагає сучасному суспільству враховувати історичний досвід, розвивати толерантність та повагу до культурного різноманіття. Тому вивчення теми «Антиколоніальний текст» через романи є важливим для усвідомлення минулого та його впливу на наш сучасний світ.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати «антиколоніальний текст» й історико-художні паралелі в романі Йвана Козленка «Танжер».

Завдання:

- дослідити антиколоніальні мотиви в романі «Танжер»;
- розглянути антиколоніальні образи в романі «Танжер»;
- проаналізувати історичний контекст роману «Танжер»;
- вивчити історичні паралелі в романі «Танжер».

Об'єкт дослідження: роман Йвана Козленка «Танжер».

Предмет дослідження: «антиколоніальний текст» й історико-художні паралелі в романі Йвана Козленка «Танжер».

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку літератури. Загальний обсяг роботи – сторінок.

РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМАТИКА РОМАНУ «ТАНЖЕР»

1.1. Антиколоніальні мотиви в романі «Танжер»

Багато дослідників літератури намагаються з'ясувати зв'язки та взаємодію між різними літературними течіями, з'ясувати діалог між різними літературами, виявити причинно-наслідкові зв'язки виникнення того чи іншого літературного явища. Обговорюючи сучасну літературу, естетики літератури обговорюють естетику модернізму, оскільки постмодерна література є похідною від критичного розгляду класичної літератури (романтизму, реалізму, модернізму тощо) та психології (напр.), що призвело до визнання розпаду особистості як центр системи понять і образів. [3, с. 551].

Крім того, ця теза є важливою, оскільки послідовники постмодернізму стверджують, що сучасний митець, на відміну від попередніх митців, не має чистого матеріалу для роботи, натомість він зосереджується на культурі в цілому, тому його творчість позбавлена оригінальної творчості, постає осередком інтертекстуальності, алюзій на інших митців, цитат і формою центону, колокації, свідомої композиції, стилю та самоіронії. І навпаки, щодо української літератури першої третини ХХ століття є кілька авторів, імена яких стали відомими лише після ХХ століття. Чи можна стверджувати, що вони суттєво вплинули на сучасну літературу, якщо твори цих митців вийшли лише нещодавно?

Наприклад: чи футуристи, які активізувалися у своїй творчості в останні десятиліття (праці О. Ільницького, М. Сулими, А. Білого та ін.) Хто був зачинателем концепції, що література повинна складатися з збірки писемних творів, які вийшли у 2000-х роках? Ця концепція мала вплив на сучасну українську літературу. Звісно, мали, адже через літературний авангард творчість футуристів є унікальною складовою української літератури і вартою уваги як для літературознавців, так і для історії літератури. Крім того,

це викликає інтерес як у читачів, так і у письменників, адже письменники теж читачі.

Скерована до питання сучасної актуальності авангардного мистецтва, показовою є думка І. Козленка, який стверджує, що «Наше кіно авангардне, є живопис, є скульптура, є також література: Михайло Семенко, Гео Шкурупій. та інші. Зрештою, це тема, яку я часто обговорював: Україні в 1920-х роках не було держави, це створило більш ефективну та привабливу культуру, ніж інші країни, які не були незалежними. У Болгарії, Словаччині не було значного авангарду або Польщі. Зараз вона потрібна нашій нації більше, ніж будь-якій іншій країні світу. Ми повинні продемонструвати присутність України в міському ландшафті. Авангардне мистецтво саме про це поняття [1]. Зважаючи на цю думку, важко заперечувати, але все ж можна говорити про значний вплив авангарду загалом і футуризму зокрема на сучасну українську літературу. Мета цього дослідження — поглиблене дослідження теми.

Роман «Танжер» Я. Козленка (2006) є інтригуючим прикладом літературного твору, який звертається до багатьох літературних течій, популярних в Україні на початку ХХ ст., автор використовує прямі цитати, інтертексти, гру та прямі участь в естетизмі, які всі присутні у творі. Це свідчить про відсутність футуристичного впливу у творі, який має низку паралелей з українською літературою початку ХХ століття. Перше, що слід зазначити, це те, що автор знає про творчість футуристів, крім того, автор стверджує, що творчість цієї літературної течії вплинула на нього як на особистість, так і як на письменника. «Моя формула: незважаючи на ідеальну, але все ще недосяжну для будь-якої авторської ситуації ідентичність, я опублікував майже повний список авторів у точках зустрічі їх душевного впливу на мене (чи хотів би мати на них, уже відбувшись): Арто, Домонтов, Берроуз, Вірджинія Вулф, Свідзінський, Фолкнер, Каннінгем.

В результаті автор визнає, що український футуризм відповідальний за більшість його творчості. Тепер ми можемо обговорювати специфічні аспекти

футуризму в наративі про роман. Власне, основним поняттям, яке використовують у своїй творчості футуристи і закладає автором у роман, є поняття монтажу.

Воно виникло внаслідок літературної діяльності найвідоміших українських футуристів (Михайло Семенко, Гео Шкурупій). досягнення, а також успішні спроби сценаристів і режисерів. Це, до речі, вплинуло на їхню творчість, а також на критично-літературну діяльність. Якщо говорити про слова Гео Шкурупія, то він свого часу був автором статей «Монтаж слова» та «Кінодійсність і кінокритика», перший з яких є просто уроком для послідовників футуристів щодо того, як правильно «писати» і які жанри відповідний для нового мистецтва, тобто футуристів. Сам митець послідовно відстоював необхідність використання монтажу в новому мистецтві, у новій літературі, який, треба визнати, він також використовував у своїй творчості. Особливо яскраво це проявляється в розгалуженій прозі Гео Шкурупія, де основним прийомом текстотворення є принцип монтажу. Інколи текст починає нагадувати оповідь, що характеризується конкретними, числовими кадрами та широкими або великими планами (повість «Посох смерті») [5].

Більшою мірою можна говорити й про метод композиції в поезії футуристів, коли в центрі уваги письменників — послідовне об'єднання дійсності з частими змінами картини, це характерна риса футуристів. У романі «Танжер» автор ефектно вписує сценарій фільму в основну оповідь. В уривку оповіді читач відкриває дві основні лінії оповіді. Перший — той, який знайомить читача з центральними частинами історії. Друга — основна сюжетна лінія оповіді, яку намагається створити знімальна група фільму. У цьому випадку мова може йти про монтаж як про зміну подій чи локацій, а також про перенесення читача на територію фільму, що безпосередньо впливає на поведінку героїв у їхньому світі.

Крім того, важливо звернути увагу на те, що є певні моменти, під час яких наратив оповідання дублюється і втрачається основна історія, ці моменти є сигналом гри автора з читачем. Тут було б корисно пам'ятати, що

гра – це метод, який часто використовують футуристи у своїй професії, хоча вони заявляють, що вони ремісники та вимагають, щоб реальність була безпосередньо зосереджена.

1.2. Антиколоніальні образи в романі «Танжер»

До середини 1950-х років Танжер (до річі, гавань) перебував під владою чотирьох різних держав, і на його профіль вплинули чотири різні національні культури. Пустелі Танжера аналогічні морям Одеси. Різноманітність існуючих мов і культур, незважаючи на відсутність ефективного «одноголосного» уряду, також доступна для порівняння. Теоретично порівняння Танжера й Одеси ідеальне й логічне. Тут Одеса претендує на роль Танжера. Конкретніше: відновити культурний статус, який він мав у 1920-х роках. 1920-ті роки є частиною періоду роману Козленка, що теж відповідає дійсності. Тільки його Одеса є справжнім заповідником. У Козленковому «другому Танжері» все маніакально культивовано: хоч і задумано, але лабораторія.

Книга починається з післясмаку, тобто язика та губ, які пекуть, коли ви споживаєте дикі оливки, навіть якщо вам не вдається акуратно зняти з них липкий білий шар. Це сходи Північного Причорномор'я: вони мають неповторний аромат, смак і звучання (типові південні слова, як-от «Танжер», надзвичайно приємні). Через увесь цей спектр суто фізичних переживань (слуху, зору, дотику) Козленко зображує свої кроки, першу частину оповідання розпочинає «специфічний колір диких оливок». Сам океан спочатку характеризувався «солоним присмаком океанської води». Тому що невдала зустріч героїв, я помітив, відбувається в океані: один щойно прийняв ванну, а інший гуляє по пляжу. Крім того, усі подальші випадки книжки супроводжуються певною формою чуттєвого збудження (що нагадує сексуальне), «заглушеного» вже досвідченими солоними губами на початку.

Океан і степ у книзі майже тотожні, принаймні доповнюють один одного. Козленко, звичайно, не придумав. Його оточують «гіганти» — Яновський, Сосюра та Хвильовий — у цій метафоричній репрезентації степової приморської (досі дивної альянсу) України. Зрештою, когось із них Козленко процитує, створить для сучасного автора героя, який до них має безпосереднє відношення, це, очевидно, не секрет. Однак визнання степу й океану не повинно ґрунтуватися лише на літературній прихильності. Можливе інше тлумачення.

Величезні розміри моря та пустельного ландшафту спричиняють те, що пустеля служить метафорою для всього моря - частина, яка представляє ціле. В обох випадках межі розмиваються, але щодо степу є оптимізм, що межа колись буде перетнута. У світі Козленка є природний бар'єр, який повинен демонструвати межу нескінченності. Коли простори присутні та мають нескінченну місткість, питання про те, наскільки далеко від центру може бути провінція, стає надзвичайно важливим. Яка межа степу? Як дістатися до краю океану? Який регіональний принцип?

Тут, на плавучому місці зустрічі степу й океану, постає Танжер-Одеса, по суті, розділ, інтелектуальний і культурний. Не тільки Одеса, а вся Одеса кінця 90-х, це була глибока провінція, яка була майже за всіма критеріями. В Одеському районі Козленка знаходиться юнак на ім'я Юнак, один із «дітей степу». Зростання і розвиток юнака безпосередньо пов'язане з розумінням кордонів і кордонів. (Це також стосується сексуальних кордонів. Цей фоліант, який був опублікований у журнальній версії 10 років тому, вважався б першою книгою з гомоеротичним змістом у жанрі літератури. Він повинен вибрати, що є «важливим» і що є «менш важливим» у його повсякденному житті.

Одеса Козленка – це перш за все місто зустрічей. Це не лише місце, де збираються жінки та чоловіки, саме місто слідує власному зразку: воно створює образ себе в нашій уяві. У результаті «Танжер» вважається урбаністичним романом, в описах закладена специфічна топографія міста.

Одеса присутня в письмовому уривку через запахи, звуки, смаки, а конкретно, пізніше, через точні адреси. Якщо вам не вдасться подорослішати і реалізуватися у відповідному місці (на краю або за краєм), то ви ризикуєте знайти місто зустрічі так само, як і залишили там спочатку. Виявляється, саме така ситуація і з юнаком з «Танжера».

Наприкінці 90-х сходяться дві особистості: молодий Орест і заїжджий продюсер Гордій Веретенко. Літній чоловік пропонує Оресту взяти головну роль у його новому фільмі.

Частина приватної біографії Довженка та Яновського планують задокументувати. В Одесі між партнерами, які поділяють однакову любов до жінки, виникли божевільні стосунки. (Довженко і Яновський п'ють шампанське і пестять у пінній ванні; я б з цього твору починав уроки перед відкриттям гімназії). Чуттєва розповідь про «танго для трьох» є частиною «вставки» книги: Орест читає сценарій майбутнього фільму (також називається «Танжер»). Цей сценарій більш прямий, ніж оригінальна версія «Майстра корабля» Яновського. Власне, «Танжер» Козленка — теж зображення Яновського цього сюжету.

Щоб виглядати природним на зйомках, Орест обмежений. Спочатку їх спонукають обожнювати екранну партнерку (Марту), яка, у свою чергу, віддана Севи. Потім настає період сексуальних завоювань Севи і гомосексуальний дебют Ореста. Літо продовжує святкувати, стаючи все більш осіннім. І вже очевидно, що кінобізнесу не буде. Буде доступна інша альтернатива (читайте!).

Я вважаю, що в жанровому плані «Танжер» – це передусім поняття, що не розвивається. Це комедійний наратив, попередник навчальної книжки або розповідь про моду. Кар'єра (переважно в творчих сферах), яка сприяє розвитку емоційного інтелекту персонажа. Сучасна «Міська родина» має взяти на себе традиційну роль «спорідненості», тобто родини, яку обирає сам герой, стосунки довіри та залежності формують друзі та кохані, а не батьки чи брати та сестри. . Любов і сексуальні стосунки в цьому романі, чесно

кажучи, є запізнілою думкою цих двох основних сюжетів (але хіба буває успішна історія без любовної лінії? Ну, ось що таке «Танжер» — комедійна розповідь про місто. Комедія гумор у цій сфері водночас людський і театральний, перший передбачає комедійні події міських спільнот, а другий — афектовану театральність ситуацій.

Якщо відійти від маяка цього жанру, то авторська манера письма виглядає цілеспрямованою та цілеспрямованою. Крім того, манера написання Козленка впадає в очі і запам'ятовується відразу, що дозволяє говорити про стиль автора і в першій книзі. Ще однією відмінною рисою цього стилю є схильність до прикидання, а не манера, як все робиться. Обидва вони настільки виражені тут, що їх не можна вважати «особливою» приймаючою стороною. Інакше це (біда)

Тут просто ніхто не висловить – ні автор, ні персонажі. Наприклад, голос автора: «Серцебиття, розташоване в скронях, це видавалося хвилями шепоту», один із героїв відразу відповів: «Амфібія, вони б описали свій статус як у двадцятих роках. і ваш морський коник – теж ваш кінь. Якщо хтось із героїв прагне повної насолоди літом, будьте певні: він п'є пиво на сонці. Поєднання манерності та претензійності (з точки зору моди) виливається у специфічний складність. Це така складність, якою миготять усі попереджувальні знаки: красиві пучки волосся в романі потребують додаткового осмислення. У героїв Козленка мова, якої не існує, не лише тому, що автор створив її в мова, яку одесити не розуміють Це цілеспрямовано сконструйована мова в цілеспрямовано сконструйованому світі Сферична Одеса на космічній станції.

Це не стосується романтично-сексуальної сфери, там все щиро. Один твір, наприклад, на початку книги. На пляжі туристи з Москви обговорюють українську мову та специфіку одеської провінції. Орест, який щойно вийшов із води (а пляж насамперед натуристський) демонстративно крутиться навколо них і довго витирається рушником. Дівчата мовчать: «Їхню пихатість розтрощила поява голого юнака». Практика сексу у світі Козленка

є водночас і зброєю, і методом маніпуляції. Зазвичай це точний опис. Зрештою, Орест прийняв запрошення на зйомки лише тому, що мав «чесне» привабливе тіло, яке було молодим.

Але що робити з враженням високої культурної місії, яка присутня в кожному творі Козленка і надихає його героїв? Вони не просто всмоктують, вживають заборонені речовини і лежать. Про Одесу вигадують нову легенду! Нетрадиційний трикутник (і 90-х, і 20-х) постає майже церемоніальним полігамним об'єднанням, у якому має народитися «самодостатня» дитина, на яку не претендуватиме жоден із «добрив». Сашко-Гео-Іта за їхніми письмовими роботами, здається, обожнює українське місто Одесу. Одеська легенда потребує доопрацювання, щоб усунути потребу в «Катаєвщині», стверджують вони. І Оресту це вдасться!

РОЗДІЛ II

ІСТОРИКО-ХУДОЖНІ ПАРАЛЕЛІ

2.1. Історичний контекст роману «Танжер»

Окрім вищесказаного, варто зазначити, що монтаж відіграє значну роль у створенні тексту «Танжер». Це можна побачити в структурі роману і навіть у тому, як побудовані події в найдрібніших структурних компонентах твору (наприклад, головний герой переміщується з одного періоду часу в інший або він губиться в часі та просторі під час різних періодів). стани свідомості, що додає до тексту рефлексії та спогадів, снів головного героя, які іноді не мають відношення до подій, які з ним відбуваються.Тоді цей герой вилучається з оповіді.Також, якщо ми зосереджуємось на розповіді про сценарій фільму, який згадується в книзі, ми побачимо, що автор повертає нас у 1920-ті роки, під час естетики того часу, цей вплив також помітний у книзі.

Крім того, в оповіді використовується історія, яка обертається навколо видатних українських митців епохи, які присутні в Одесі (і, власне, були частиною 1920-х), це одразу ідентифікує Семенка в образах Михайла, Сашка та Юри, Довженка та Яновського. автор не залишає у читача жодних запитань щодо сценарію: «...своє розуміння історії щодо Довженка та Яновського! Хочеться: живе він, молодий, довгий, часом сентиментальний...» [4].

Навіть у рамках характерів автор спорадично натякає на найвідомішого українського футуриста Михайля Семенка. Неможливо говорити про футуризм, не згадуючи про значення футуристів щодо формальної літератури.У їхній поезії характерно відсутність розділових знаків або виділення цілих рядків з великої літери.Автор «Танжера» на формальному рівні копіює широкі знання української мови. літератури через присутність футуризму в написанні Крім того, він використовує формальний метод

виділення, щоб змінити шрифт, а також Лише після того, як згадується приклад одного вірша, автор включений у розповідь, можна розпізнати футуристичні якості цього обладнання, включаючи використання іншого шрифту, що перемежовується методом «сходів», відсутністю рим і монтажем.

Крім того, вірш переривається окремими цитатами автора, які представляють реальний світ у якому є головний герой під час створення поеми, як-от «Орест сидить у безлюдній порожній ємності, неначе в пухкій стайні...» [4], яка, як наслідок, вписується в тіло поеми. У композиції використовуються монтажні на кожному рівні твору, і в цьому випадку вони, безумовно, доповнюють оповідь важливими, доречними деталями, які розширюють читачеві розуміння історії, зокрема щодо простору, часу та середовища головного героя, якщо ми обговорюємо встановлення конкретного трейлера в ході історії, це, безсумнівно, покращить оповідь. Крім того, композиція буде впливати на текст, оскільки вона конкретно передає думки, спогади чи свідомість головного героя, це не просто призведе до конкретного змісту подій, що відбуваються, а й вплине на розповідь.

Зокрема, композиція матиме вплив на текст, оскільки вона конкретно описує думки, спогади чи свідомість головного героя, це не призведе до однозначного визначення подій, які відбуваються, а натомість матиме вплив на розповідь. Кожен розділ книги починається з преамбули. Одна з них виступає за повторний суд над більшовиками влітку 1919 р., це має ознаки заяви: «Схаменіться, товариші!» Ми відкриваємо вас у справжній світ соціалізму! Злийте гнилі групи, нарешті перемогте над паразитами! Розділ масового вбивцю, колишнього чиновника, який збирає податки, Григор'єва! Він намагається напружуватися і має резиденцію в Єлизаветграді!»[4].

У своїй літературно-критичній діяльності, а також у художній творчості футуристи часто запозичували з театральних умовностей, тому один із найпоширеніших літературних жанрів у своїй критиці і творчості був маніфест, який не лише містив пояснення творчого принципу мистецької

платформи, а й закликав до дії. Крім заклику більшовиків, у тексті книжки є ще приклад заклику. Коли розглядати як цілісності, рух свідомості героя до подій, пов'язаних із постаттю Григор'єва, частота звернень у тексті зростає, що логічно з точки зору фіксації конкретної дійсності. Наприклад, «Українські особи! Контролюй ситуацію і перемагай!», «Досить крові», «заткни вуха» тощо. Ці приклади демонструють, що автор «Танжера» не зміг уникнути впливу футуризму, хотілося б запропонувати додатковий цікавий приклад цього типу. Роман «Танжер» і українських футуристів об'єднують і додаткові деталі.

У тексті книги автор посилався на мантру. Документально підтверджено, що, перебуваючи у Владивостоці, «СЕМЕНКО подружився також з індійськими езотеричними текстами (...)». Природа переживається поетом на основі буддійської зосередженості й споглядання. Чужий культурний досвід позначається на змісті лірики Семенка [2; в. 66]. А погляд на творчість Гео Шкурупія загалом продемонструє вплив Сходу на його створення поеми «Чортова брама» з антології «Барабан». Ці ж опосередковані зв'язки між текстами не вплинули на зміст роману 2006 р., який певним чином опосередковано пов'язаний із творчістю українських футуристів. Неможливо заперечити, що на роман Я. Козленка, окрім зазначених якостей, вплинув ще й футуризм.

Більш глибокий аналіз тексту також може виявити ознаки інших літературних течій початку ХХ століття: вони переповнюють текст, надають йому власного відтінку, що підвищує його цінність і різноманітність, робить його більш інтригуючим і естетично привабливим. «Танжер» є прикладом сучасного літературного твору в Україні, який характеризується комплексним аналізом та інтерпретацією, тому що містить багато кодів і здатність відкривати нові компоненти, як наслідок, існує необмежена кількість можливих інтерпретацій. , крім того, твір має специфічну структуру сюжету та окреслене коло персонажів. Футуризм – лише одна з багатьох барв

автора, але без нього картині не вистачало б «танжерського», тому автор і вибрав його.

2.2. Історичні паралелі в романі «Танжер»

Аеропорти та вокзали – це місця, де перетинаються багато людських шляхів. Як правило, найбільша кількість таких перетинів знаходиться в столицях і культурних центрах країни: «У країнах і суспільствах центром є місце, де перетинаються влада і престиж: столиця або центральна частина міста» («Центр в країнах і суспільствах – це місце перетину влади і престижу: столиця або центральна частина міста [4, с. 278].

До цього списку можна також додати місто-порт – основне місце розташування Роман Івана Козленка «Танжер». Уривок видається інтригуючим, оскільки в ньому простежується кілька послідовних властивостей образу Іншого, які впливають на центральний емоційно-вольовий момент тексту: «Я, інший, і я для іншого». Ці фундаментальні архітектурні компоненти подій у світі («для себе, для іншого, я для іншого»), які об'єднують усі наукові, естетичні та релігійні цінності. «Життя складається з двох окремих, але пов'язаних центрів цінностей: перший — це я , другий - інший. Навколо цих центрів розподіляються й розміщуються всі конкретні моменти буття» [2, с. 115].

Окрім гаданого різноманіття етнічних образів (етнічного Іншого), ми також зустрічаємо екзистенціальні образи та образи субкультури. У цьому романі , автор демонструє, як досягнути Іншого та відтворити його досвід у художньому середовищі через «коріння» – історії, сакральні місця та «корінь» – людей [3, с. 206].

Дія оповіді відбувається на межі ХХ-ХХІ ст., але постійні алюзії на події початку ХХ ст., визначають діахронний і синхронний вигляд культурного

ландшафту портового міста в різні часи. «Одеським міфом», зокрема щодо літературного простору міста, в якому стикаються численні літературні традиції: «Це базується насамперед не на географії, а натомість на літературній архітектурі одеського міфу. Зрештою, він живився насамперед єврейським (домашньою) культурною їжі, таким чином, він теоретично міг спілкуватися за допомогою іншої мови, крім російської. Незважаючи на традиційну мову всього російського літературного твору ХХ століття, натхненниками одеської легенди – чи то в її еквалітарній версії, чи то у вищій версії Жаботинського – насправді були носії інших етнічних груп. Справжні герої одеської легенди, кажучи рідною мовою, лише мінімально постраждали від присутності інших етнічних груп. [1, с. 31].

З прикладу можна зробити висновок, що літературне життя Одеси (приморського міста) є гібридом багатьох національних літературних традицій, кожна з яких знаходить свою аудиторію і не веде до упередженості. Відображаючи культурний склад початку 20-го століття, автор зосереджується на літературному просторі, місто тепер визнано притулком для багатьох відомих письменників, які відрізнялися не лише своїм національним походженням, але й культурним складом своїх творів. , це означає, що вони були не тільки через емоційну асоціацію з Паустовським, Бабелем, Олешею, Багрицьким і Катаєвим. Їх об'єднувала взаємна повага до Маяковського. Пам'ятають його роль у Театральній алеї 1914 року. А також харизматичну Машеньку Денисову, на волошкові очі якої відповів Маяковський, автор «Хмари в штанях».

Тим часом родина Куліша їде до Одеси. Свою першу виставу – «97» – він розпочне на площі Карла-Марла. Можливо, він уже бував тут у складі загонів Григор'єва під керівництвом Тютюнника?» [1, с. 115]. Раніше ізольоване місто-порт тепер стає місцем, куди хочуть побувати люди різних етнічних груп. сучасність портового міста також досить різноманітна: «Прокинувшись вдень, він поснідав, прочитав Бегбеде, клацнув телевізійні станції, увімкнув DVD-програвач і знайшов фільм з Марлен Дітріх, який

лежав на вокзалі. більше місяця, кутив цигарку, виконував кілька вправ з гантелями зі Sway і Mambo Italiano Діна Мартіна» [1, с. 95].

Спосіб життя героя демонструє, що він визнає мультикультурні традиції літератури, музики та кіно – є етнокультурний калейдоскоп стилів в одній часовій шкалі, що демонструє усвідомлення Інших і зневагу до їхньої несхожості. Щодо архітектурного простору міста також демонструє різні національні традиції, самі назви представляють культурні наслідки різних традицій, які зібрані простір одного міста: «просто троє нових друзів зустрілися на вулиці Гоголя, щоб задовольнити потреби один одного. Через Тещин міст вони всі три танпа-консультації почали стрибати вгору одночасно, похитуючи міст. Після цього вони зупинилися і сховалися. Вібрації мосту були очевидні. Оскільки до акваторії порту було легко дістатися з урізу води, здавалося, що будівля борсається на м'яких хвилях - поряд з похилим ландшафтом з одного боку в ньому стояли Шахський палац, з іншого - Воронцовський. [1, с. 96].

Ми можемо зробити висновок, що такий тип культурного поширення та взаємовпливу створює місто космополітів: мешканці, які постійно перебувають у постійному спілкуванні з іншими, незалежно від соціокультурних відмінностей, які вони можуть мати, сприймають інших і себе в багатогранному та багатостороннім чином, створюючи місто іммігрантів. Визнання митцем людської несхожості іншої людини – героя життя, присутності світу «поза собою» зумовлює необхідність здатності бути «позажиттєвою (позажиттєвою) активністю», займати позицію «причетного». зовнішня присутність» по відношенню до зображуваного - знайти сутнісний підхід до життя ззовні.

Складні відносини між собою та іншим / у моральній філософії Бахтіна є одним із найважливіших факторів, що визначають як людську необхідність, так і шлях художників. роблять своє мистецтво Найважливішим аспектом роману «Танжер» є те, що етнокультурна репрезентація Чужого не

культивується у множинності Інших, усі герої мають спільну мову, незважаючи на відмінності між собою в «Я- інша» опозиція.

ВИСНОВКИ

Вивчення теми «Антиколоніальний текст» через літературні романи є не лише актуальним, але й необхідним для глибшого розуміння історії, культурних трансформацій та сучасних викликів. Романи, що відображають антиколоніальний контекст, стають віконцем у минуле, дозволяючи розглянути вплив колоніалізму на суспільство, культуру та ідентичність.

Аналіз художніх творів розкриває складність колоніальних відносин, ролі культурного супротиву та важливість визвольних зусиль. Романи дають можливість зануритися у внутрішній світ персонажів, їхні боротьби та пошуки ідентичності, що стають символами боротьби за свободу.

Дослідження антиколоніальної тематики через літературні твори також дозволяє віддзеркалити сучасні проблеми, що ґрунтуються на спадщині колоніальних епох. Вони нагадують про необхідність поважати культурні різноманіття, боротьбу з соціальною нерівністю та працювати над відновленням справедливості. Такий підхід до вивчення історії через літературні твори не лише академічно цікавий, але й має практичне значення. Він допомагає формувати глибше розуміння минулого, здобувати уроки для сьогодення та планувати шляхи для майбутнього, спираючись на важливий контекст антиколоніальної боротьби за свободу та справедливість.

Зважаючи на глобальний контекст, де багато країн стикаються зі слідами колоніального минулого, розуміння антиколоніальної теми через романи стає особливо важливим. Вони не лише відображають історичні факти та події, але й звертають увагу на емоційні аспекти, відчуття та переживання людей, що жили в епоху колоніалізму.

Романи, які висвітлюють антиколоніальну тему, пропонують глибокі роздуми про втрату ідентичності, пригнічення та прагнення до вільної

самореалізації. Вони стають інструментом для відновлення голосів історії, які можуть бути затерті офіційними наративами.

Аналіз антиколоніальних романів дає можливість оцінити вплив колоніальної системи на розвиток суспільства, економіки та культури. Він показує, як ці системи контролю та експлуатації залишають свій слід не лише в минулому, але й у сьогоденні, ускладнюючи багато аспектів суспільного життя.

Розуміння антиколоніальних тем через романи підносить питання про правдивий вигляд історії, викликає до уваги потребу визнання та компенсації за колоніальні злочини, а також стимулює діалог про те, яким чином ми можемо покращити світ, опираючись на уроки минулого. Отже, вивчення антиколоніальної теми через романи сприяє не лише розширенню знань про минуле, але й формує більше толерантне та свідоме майбутнє, де різноманіття культур, повага до інших та боротьба за справедливість є важливими цінностями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біла А. Футуризм : наук. вид. / А. Біла. – К. : Темпора, 2010. – 248 с.
2. Вісімдесятники: антологія нової української поезії / упоряд. І. Римарук. Едмонтон: Вид-во Канадського Інституту українських студій / Альбертський університет, 1990. 206 с.
3. Галета О. Від антології до онтології. Антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця ХІХ – початку ХХІ століття: монографія. Київ: Смолоскип, 2015. 639 с.
4. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: ст. та есеї. Київ: Грані-Т, 2013. 546 с.
5. Дві тонни найкращої молодшої поезії: антологія поезії двотисячників. Київ: Маузер, 2007. 304 с.
6. Екранізація. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: Золоті литаври / гол. ред. А. Волков. Чернівці: Золоті литаври 2001. С. 171–173.
7. Зборовська Н. Код української літератури: проект психоісторії новітньої української літератури. Київ: «Академвидав», 2006. 504 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Zborovska_Nila/Kod_ukrainskoi_literatury/
8. Іванишин П. Українське літературознавство постколоніального періоду: монографія. Київ: Академія, 2014. 192 с.
9. Козленко Й. Танжер / Й. Козленко / [Електронний ресурс] // Київська Русь. Одеса. Хвилі. – 2007. – № 11. – С. 9–125. – Режим доступу: <http://1576.ua/books/5522>
10. Козленко Й. Танжер: роман. Видання друге. – Київ, Видавничий дім «КОМОРА», 2018. – 256 с.
11. Констанкевич І., Сірук В. Сучасна українська література: стилі, покоління, творчі індивідуальності: навч. посібник. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 328 с.

12. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В.І. Теремка. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 752 с.
13. Неборак В. Введення у Бу-Ба-Бу: (Хронопис кінця тисячоліття). Львів: ЛА «Піраміда», 2003. 216 с.
14. Опудало: Українська прозова сатира, гумор, іронія 80–90-х років двадцятого століття / упоряд. В. Даниленко. Київ: Генеза, 1997. 384 с. URL: <https://toloka.to/t48033>
15. Позадесятники. Поетична антологія / упор. О. Гордон. Львів: Престиж Інформ, 1999. 116 с.
16. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період: навч. посібник. Київ: Академія, 2008. 248 с.
17. Шкурупій Г. Вибрані твори / Гео Шкурупій ; упор. Ольга Пуніна, Олег Соловей. – К. : Смолоскип, 2013. – 872 с.
18. Шляхова Н. М. Еволюція форм художнього узагальнення : навчальний посібник / Н. М. Шляхова. – Вид. друге, доповн. – Одеса: Астропринт, 2011. – 152 с.
19. Шульгун М. Е. Сучасна література подорожей: метажанр, типологія, імагологічний аспект : монографія / Шульгун М. Е. – К. : Талком, 2016. – 416 с
20. Imagology. The cultural construction and literary representation of national characters. – A critical survey. – edited by M. Beller and J. Leerssen. – Amsterdam – NY, 2007. – 476 p.